

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za tri leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) v sprejema upravnistvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 54.

V Ljubljani, v sredo 6. marca 1895.

Letnik XXIII

Očetova beseda.

Dne 2. t. m. je dekan kardinalskega zbora Monaco la Valetta v svoji čestitki o priliki obletnice kronanja omenjal posebno skrb sv. Očeta za vzhodne cerkve. Sv. Oče so mu odgovorili tako-le:

Letni spomin Našega papeškega kronanja, ki okrog nas zbira sveti zbor v ljubezni in vdanosti, nas nagiblje k vedno novi hvaležnosti do najvišje božje dobrote. Res je posebna božja dobrot, da smo mogli sredi tolikih in ne redko britkih skrbi zdravi doseči 86. leto življenja in 17. Svojega višjega duhovstva; veselimo se, da se imamo to po največ zahvaliti gorečim molitvam Svojih katoliških otrok. Vzdržuje naj nas torej in milostno krepí, da ne bo konec naših dni brez blagoslova za veliko krščansko rodbino. Gospod kardinal, vi Nas niste mogli spomniti nobene časi bolj primerne stvari, kot zadeve vzhodnih cerkva; če smo jim že preje s posebnim dopadanjem kazali svojo blagohotnost, smo iznova podvojili svojo gorečnost, ko smo o priliki svoje škofovske petdesetletnice k temu čutili skoraj nebeški nagib. Svoje namene smo ob raznih prilikah javno naznačili: tesneje zvezati one veljavne cerkve z najvišjo Petrovo stolico, in obnoviti njihove cvetoče naprave, zato pa nagniti one cerkve, ki so na vzhodu ločene od njega, z vsemi dokazi apostolske ljubezni, da bi vtrdile vezi prvotne sloge in otroške spoštljivosti. Oj, kako zelo bi tako srečen dogodek poveljal večnega pastirja duš! Kakšno silo življenja in nov lesk bi razširjal po vsi katoliški cerkvi ne brez milobnega vpliva na brate, ki so nam ptuji še v drugih krajih. Velikanske bi bile prednosti blagonosnih sadov, po katerih bi se ves vzhod prenovil v hijerarhiji, v duhovništvu, v redovnem stanu, v ljudstvu. Da, ko bi se bogata zaloga vere in krščanskega državlanskega življenja, ki jo še vedno ohranjajo oni

narodi, razširila po združenju, ki je upamo, bi imelo to neizrekljivo koristen vpliv na zapadne kraje.

Mi pač ne bomo videli tega tako zaželenega dogodka v resnici; toda nobeden ne imenuj nepremišljeno prizadevanja in skrbi za to — prazne sanjarije; to je nevedna beseda iz ust vernega kristjana. V evangeliju stoji ona dragocena in nedvomna obljuba Jezusa Kristusa: En hlev bo in en pastir (Dicit unum ovile et unus Pastor) in njegov namestnik naj bi ljubeznivo in neutrudno ne pospeševal njene srečne izpolnitve? Nič novega ni v cerkveni zgodovini, da so celi narodi, po kakem velikem dogodku po božji Previdnosti razsvitljeni in v svoji notranjosti zadeti, na enkrat radovoljno in jednih misli ali vstopili v cerkev ali se vrnili v njeno naročje. Mej mnogimi drugimi dogodki omenjamo samo dveh znamenitih: krst Klodvigov in frankovskega ljudstva po čudoviti zmagi pri Culpihu v petem stoletju, in jedno stoletje kasneje spreobrnitev Rekarodovo in zapadnih Gotov, dragoceni sad krvi, ki jo je sveti velikodušni in nepremagljivi kraljevič Hermenegild prelil za katoliško vero. Sicer pa si ne skrivamo, da je to delo težavno in da je vrh tega dela človeška politika še težavnejše; vendar pa smo mej dogodki sami mogli sprevideti v svojo tolažbo, kako so se pogladila pota vplivu Svetega duha, ki vedno po čudovitih potih ob enem oživlja in združja. Kar se potem tiče Našega delovanja, nas zelo tolaži, da je pobožnost vernikov povsod vsprejela z veseljem in povspeševala, in da nas katoliški škofje jednoglasno podpirajo. Radi omenjamo tukaj mej tistimi, ki v Naši največji bližini sodelujejo pri Naših namenih, kardinalskega odseka in po zasluženju zahvalimo delavno gorečnost in razsvitljeno modrost njegovih članov.

Da potrjujete Naše nade, pristavljate sedaj, gospod kardinal želje, ki jih pošilja sveti zbor, kot

neka tolmač cele cerkve v ta namen k Najvišjemu: Res: zelo je treba pomnožene in goreče molitve, da izprosimo obilnejše njegove milosti, ki je nekaj v Odrešenikovi krvi otroke spravila z Očetom in zjedini brate v poljubo miru.

Zaupamo v to, da bo vzlasti po skupni molitvi prišel dan zaželenega zjedinenja v morda ne predaljnem času. In že sedaj ga pozdravljamo v navdušenem veselju; bil bi jeden najsijajnejših in pomenljivejših dni, ki so kedaj napočili, da bi razveseljeval sveto božjo cerkev, vzbujal narode v novo življenje in izpolnil njihove najblažje nade.

Z živo hvaležnostjo za čestitke svetega zbora, kličemo nanje obilne nebeške milosti, kakor tudi na škofe, prelate in druge tu navzoče in podeljujemo vsem v očetovski ljubezni apostolski blagoslov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. marca.

Občinske volitve na Dunaju se bodo letos pričele dne 28. marca, in sicer pride razven dopolnilnih volitev v prvem in tretjem razredu na vrsto drugi razred. Ako bi v drugem razredu zmagaše protiliberalne stranke, tedaj bi bilo konec liberalnemu gospodarstvu v dunajski mestni hiši. Upanja je veliko, ako bi se volitve vršile svobodno, da bodo liberalci poraženi. Zaradi tega pa tudi tak vik in krik v liberalnem taboru proti antisemitom in krščanskim socialistom. Po našem mnenju so s tem v zvezi tudi vse spletke liberalnih listov, s katerimi ščujejo sedaj konservativce proti antisemitom in celo škofe in papeža nedostojno vpletajo v to stvar. Vsaj iz pisarenja „Neue Freie Presse“ se razvidi popolno jasen ta namen, ker pozivlja vlado, naj z vso strogostjo postopa proti antisemitom, češ, da so to največji sovražniki Avstrije.

LISTEK

Potrebuje li človek mnogo zemlje?

Ruski pisatelj L. N. Tolstoj. Preložil Iv. Ev. Družnik.

III.

Tako živi Pahom v veselju in zadovoljnosti.

Vse bi bilo dobro, da bi mu le kmetje ne delali škode po polju in travnikih. Večkrat jih opominja — a vse nič ne izda. Tukaj pusté pastirji krave na travnik, tam zaidejo konji z nočne paše v njegovo žito. Pahom bi živino sam vračal, bi odpustil kmetom in bi jih ne tožil za vsako škodo — a slednjič se mora vsakdo razjeziti.

Začne jih tožiti pri oblastvu. Zve sicer, da ne delajo kmetje škode nalašč, ampak vsled pomanjkanja zemlje, a misli si:

„Ne morem j.m vedno odpuščati, sicer mi vse pokončajo. Treba jih podučiti!“

Tako jih podučí s tožbo jedenkrat, podučí jih dvakrat, kaznujejo jednega, kaznujejo drugega. Zato začne kmetje sosedje Pahoma sovražiti, ter mu še nalašč škodovati.

Neko noč mu obeli nekdo v gozdičku deset lip. Pahom pride v gozdiček, glej — gozd se kar beli. Pride drugi dan — obeljene lipe leže posekane po tleh, le parobki molé kvišku. Da bi bil posekal zli-

kovec vsaj one skrajne v grmovju — vsaj jedno naj bi bil pustil, a posekal je vse.

Pahom se razjezi ter si misli:

„O, da zvem, kedo je to storil, znesel bi se nad njim, da bi bilo kaj.“

Misli in misli, kedo bi bil.

„Nihče drugi, kakor Semka!“

Gre torej k Semenu na dvorišče iskat — a nič sumljivega ne najde, le oštejejo ga. To ga še bolj uveri, da mu je Semen škodo povzročil. Toži ga. Pokličejo ga k sodišču. Sodijo in sodijo ter spoznajo kmeta nekrivega, ker Pahom nima prič. Pahom se še bolj razjezi in začne zmerjati starešino in sodnike.

„Vi s tatovi v jeden rog trobite! Ko bi vi sami živeli po pravici, bi ne oprostili tati!“

Tako se je Pahom sporekel s sodniki in s sosedmi. Živel je sicer na svoji zemlji zločnejše, a v občini tesnejše.

V tistem času počí glas, da se narod seli na nova mesta. Pahom si misli:

„Jaz nimam nobenega vzroka iti s svoje zemlje, ako bi kdo izmed sosedov odšel, živel bi prostorneje. Pokupil bi od njih zemljo in vsa okolica bi bila moja. Življenje bi bilo prijetnejše. A tako je tesnoba.“

Nekoč sedi Pahom doma. Kar pride k njemu kmet, ki je mimo potoval. Pahom mu da prenočišče, nasiti ga ter ga vpraša:

„Odkod prihajaš?“

Kmet pravi, da potuje od daljne Volge; tam je bil v delu. Od besede do besede mu začne pripovedovati, kako se narod v one kraje seli, kako so se tudi njegovi sosedje tam naselili ter vstopili ondi v vaško zadrugo. Odmerili so jim na vsako osebo dvajset oralov.

„A zemlja je taka“, pravi kmet „da so posejali rž, in taka slama je — da se konj ne vidi iz nje. Pa kako gosta je! Pet pesti, pa je snop. „Prišel je“ pripoveduje dalje „tje nek siromašen kmet, prišel je z golimi rokami. A sedaj ti poseje do 100 oralov zemlje s pšenico. Preteklo leto je vzel samo za pšenico — pet tisoč rubljev.“

Pahomu je vsplamtelo srce. Misli si:

„Zakaj životarim tukaj v tesnobi, ko vendar morem prijetno živeti. Prodal bom to zemljo in hišo, pa si bom s tem denarjem tam sezidal novo in začel novo gospodarstvo. A tu, v tej tesnobi — je življenje borno! Samo pozvedeti moram sam, če je res vse tako.“

Po letu se odpravi in odide. Do Samare se pelje po Volgi navzdol na ladji, potem pa prehodi peš kakih 400 km.

Pride do mesta. Vse najde prav tako, kakor je slišal. Kmetje živé prostorno; dvajset oralov zemlje je odmerjeno na vsako osebo. In radi jemljejo še druge med se. A kdor ima denar more dobiti zemlje

2/4 6 4 N. M. M. J.

Ogerska ljudska stranka se prav krepke giblje, tako da je liberalnih samodržcev že strah pred njo. V Neutri se bo vršila dopolnilna volitev za državno zbornico. Ljudska stranka je postavila za kandidata grofa Janeza Zichy-ja, stričnika voditelja ljudske stranke. Radikalci nameravajo za kandidata postaviti Kossutha. Zanimivo bo, kako se bode vedla pri tej volitvi vlada. Gotovo je, da bo kraljeva vlada bolj podpirala upornika Kossutha, nego pristaša ljudske stranke, ki je iskreno udana svojemu vladarju. Take so razmere na Ogerskem.

Jezuitski zakon se bo še ta mesec obravnaval v nemškem zveznem svetu in kakor sedaj kaže, se zelo boje sovražniki jezuitskega reda, da ne bi svet zakona potrdil. Vse protestantsko, liberalno, framasonsko in židovsko časopisje ropoče in zabavlja proti jezuitom, vladi se žuga na vse možne načine, da bi se odvrnila „velikanska nevarnost“ v nemški državi. Framasoni, katerim je dne 4. t. m. avstrijska zbornica odprla duri, morda kmalu tudi pri nas prično preganjati redove, kakor na Nemškem. Če se je večina dobila za framasone, se bo dobila tudi proti katoliškim samostanom.

Socijalni demokratje v nemški armadi. Dne 4. t. m. se je obravnaval v nemškem državnem zboru proračun vojaškega ministerstva. Pri ti priliki se je pritoževal socijalni demokrat Bebel, da se socijalistični delavci izganjajo iz vojaških delavnic. Za novodobno državo je sramotno, če ljudi preganja zavoljo političnega prepričanja. V armadi in mornarici je na stotisoče socijalnih demokratov. Zato je tem bolj treba sporazumeti se s socijalno demokracijo. Bebel je na to prebral več vojaških razglasov, iz katerih je dokazoval, da je mnogo slabega v vojaški upravi. — Vojni minister general Bonsart mu je odgovarjal, da ti razglasi v Beblovih rokah dokazujejo, da v vojaških pisarnah nekateri grdi ljudje krađejo uradna pisma. Kdor kaj tacega dela, izvršuje za dobro plačo hudo delstvo veleizdaje. Socijalni demokratje bi sami vrgli take ljudi iz svojih vredništev. Bebel je odgovoril, da je dobil omenjene razglase brez podpisa in da ni zanje nobeden prejel plačila. — Ta dogodek nam priča, da je v naši dobi, ko je liberalizem vse družabne organizme v državi uničil, vključ vsemu preganjanju vendar le lahko zmagovati novi ateistično prekucijski socijalni demokraciji.

Kitaj in Japan. Poročilo vojskovodje prve japonske armade naznanja, da so Japonci zasedli vso deželo med Saiyuentonom in Tafukom. Dne 28. februarja so Kitajci pod generalom Gih močni 15.000 mož napadli Japonce, ki pa so jih po hudem boju vrgli nazaj proti severu. Japonci so izgubili 100 mož, Kitajci 45. Isti dan so Kitajci tudi napadli Haitching, pa so se jih Japonci tudi ubranili. — Obravnave gledé pogajanja za mir sedaj dobro napredujejo. Japonski pooblaščenici presojajo, ali imajo kitajski odposlanci polno oblast za določevanje mirevnih pogodb. Ta previdnost je potrebna, ker se je prvokrat skazalo, da so jih Kitajci hoteli pri obravnavah le za nos voditi, da bi časa pridol-

kolikor hoče; za jeden rubelj in pol se kupi oral najboljše zemlje.

Ko se je Pahom o vsem dobro prepričal, vrnil se je v jeseni zopet domov ter začel vse razprodajati. Prodal je zemljo z dobičkom, prodal je hišo, prodal vso živino, izstopil iz vaše zadruge, počakal spomladi in odšel z družino na nova mesta. (Dalje sledi.)

Po volitvah.

Iz Črnomlja.

Slavno vredništvo!

Volilni boj je že sicer minol, a vendar mi pero ne dá miru, da Vam poročam še nekaj izza časa, ko so vladali obligatni „golaž in pijača“. Znano Vam je g. vrednik, kako važno vlogo imajo Vaši ljubljanski mestni očetje, ki tako skrbé za vgléd in prospeh ljubljanskega mesta. Naši mestni očetje so v marsičem jednaki Vašim, najbolj po svojem liberalstvu in s tem, da delajo — dolgove. Važne seje imajo ti gospodje večkrat, a tako važne reči menda še v Črnomlju niso imeli, kakor je bila (zadnja) seja pred volitvijo. Če Vas je volja, Vam povem. Zbrali so se namreč v mestni hiši naši mestni očetje k „važni“ seji, na dnevnem redu je bila volitev v državni zbor. — Mestni zastop je namreč sklenil poklicati, ko je bila razpisana volitev, Višnikarja, naj se jim pride predstaviti, da ga postavijo za kandidata. Kakor rečeno, storjeno. Višnikar pride in vsa črnomeljska

bili za nadaljno vojskovanje. Snidli so se obojni odposlanci v Shimonoseku, nadaljevali pa bodo pogajanja v Hieroshimi.

Cerkveni letopis.

Iz statistike tržaško-koparske škofije.

Iz Istre.

Izšel je pred kratkim „Prospectus Beneficior. eccles. et status personalis Cleri“, to je pregled duhovnih in duhovnikov tržaško-koparske škofije. Ker bode katerega čast. čitatelj zanimaj, posnamem naslednje podatke iz njega: Za sv. Očetom je imenik kardinalov, nato goriškega metropolita, potem sledi vrsta škofov tržaških, koprskih, novigradskih, (Aemoniensis) in pičanskih. Začetek vseh štirih škofij je bil l. 524; prvi tržaški škof je bil Frugiferij, koprski blaženi Nazarij, Emonski bl. Florij, Pičanski sveti Nicefor.

Sedajni mil. škof dr. Jan. Glavina so 82 tržaški, a četrti tržaški koprski škof. Prvi tržaško-koprski škof je bil znani slov. pisatelj Matej Ravnikar iz Vač. — Zadnji koprski škof Bonifacij, kamalduenski menih rodom benečan je bil od 1776.—1810. l. Leo XII. je l. 1828 zedinil koprsko škofijo s tržaško. Zadnji škof novigradski (Aemoniensis) Teodorj grof Balbi s Krškega (Veglia) je bil l. 1795, umrl je leta 1831. Tudi ta škofija je bila l. 1828 združena s tržaško, poslednji Pičanski škof Alirag Anton pl. Cccardi, rodom tržačan je bil l. 1766, l. 1778 je bil premeščen v Senj, takrat je prenehala pičanska škofija. — Verjetno je, da so došli prvi oznanovaleci sv. vere v Trst in Koper že v apostolskih časih. Sveti Mohor, prvi oglejski škof je poslal mašnika Hijacinta v Trst, diakona Helija v Koper sejat seme božje besede. Naštetih je 14 mučenih, kateri so v Trstu za sv. vero kri prelili. Stolnih kanonikov na čelu njim mil. infulirani prošt apost. protonotarij in general-vikar dr. Sust je 7, stolnih v Kopr 6, manjka 1, kuratnih 7, manjkata 2, župnij 99 praznih 14, vikarijata 2, kuracij 1, kapelanij 39 praznih 14, duhovnih pomočnikov je 61, praznih 47.

Dekanij je 16, največja Trst 138.015, najmanjša Ospe z 8377 verniki. Bogoslovcev je 38. Najstarejši duhovnik je posvečen l. 1836. Zlatomašnikov je 11. Vseh duhovnikov je 319. Katoličanov v celi škofiji 354.717. Umrli so l. 1894 4 duhovniki.

Med tržaškimi škofi je bil najsloveči Eneja Silv. Pikolimi tu od l. 1447 do 1451, potem nadškof in kardinal v rojstnem mestu v Italiji l. 1758 izvoljen za papeža imenu Pij II. Umrl je, kakor naznanja mrtvaška knjiga tržaškega kapiteljna 15ega avgusta l. 1764 „bene factor & augmentator nostri Capituli et opportunus protector et liberator hujus Civitatis magnificus“. Največja župnija je sv. Antona, prebivalcev ima 56 497.

† Nadučitelj Jožef Pavčič.

Blagor mu, ki trudi se obilo,
Dan bo prišel, krasen dan plačila;
Kar je roka brazdi izročila,
Klilo bode, cvet in sad rodilo!

V lepi moški dobi je legel rajnik v prezgodnji grob. Rodil se je namreč 19. sušca 1844. leta. Oče

mu je bil učitelj v Škocijanu pri Turjaku. Kot 18-letni mladenič je nastopil svojo prvo in zadnjo učiteljsko službo v Velikih Laščah; bil je namreč ves čas svojega službovanja od leta 1862 pa do svoje smrti v imenovanem kraju.

Rajnik je bil močne in čvrste postave, a nekako pred osmimi leti si je nakopal s prehlajenjem bolezen, ki ga je prezgodaj spravila pod zemljo. Močna narava pokojnikova je dolgo odganjala resno bolezen, a slednjič je vendar zmagala bolezen. Leta 1893 so mu začele moči pešati in tedaj je iskal zdravja najpoprej v ljubljanski deželni bolnišnici, pozneje pa je šel v Wörishofen k župniku Kneippu. Navidezno boljši in poln upanja, da zopet ozdravi, vrnil se je meseca septembra domu, začel zopet počevati, dokler ga ni bolezen položila v postelj meseca novembra istega leta. Od istega meseca pa do svoje smrti je bil prav z malo izjemo neprestano v postelji. Leta 1894 ga je zadel hud udarec, ki je morebiti še pospešil njegovo bolezen: umrla mu je namreč blaga njegova gospa.

V prezgodnji grob je legel z rajnikom izvrsten in vesten učitelj, kakoršnih nam je v sedanjih časih želeti. Z velikim vspehom je deloval v šoli in zato si tudi zaslužil priznanje šolskih oblastij. Znal si je pridobiti srca in zaupanje otrok, tako da se ga nekdanji učenci še vedno z veseljem spominjajo in so mu hvaležni za njegovo skrb. Vžival je kot učitelj spoštovanje in ljubezen sploh; saj jih je pa tudi mnogo, ki so bili njegovi učenci. Sam pokojnik je večkrat z veseljem poudarjal: „Vsi mlajši gospodarji in gospodinje so bili moji učenci.“

Legel je v prezgodnji grob veren kristijan, kakoršen naj bi bil vsak učitelj, ker ima nalogo, mladino vzgajati v krščanskem duhu. Zvesto je spolnoval verske dolžnosti, spolnoval cerkvene zapovedi, in ravno zato ga je ljudstvo tembolj čislalo in spoštovalo. Zavedal se je blagi pokojnik kot vzgojitelj mladine, vedel je, da beseda miče, vzgled pa vleče. Zavedal se je, da mora biti učitelj izgled tudi odraslim; kajti bolj kakor druge stanove opazuje ljudstvo poleg duhovnika tudi učitelja, in na teh dveh opazi bolj kakor na drugih ljudeh dobre in slabe lastnosti.

S svetim naudušenjem je deloval rajnik za čast božjo zlasti kot organist v tukajšnji farni cerkvi. Izborni orgljavaec in pevec je mnogo let povzdigoval službo božjo in sam zložil mnogo napevov, zlasti za pesmi Matere Božje, božične in velikonočne. V tem oziru se kaže, da je bil po nekoliko učenec Riharjev, čegar duh veje tudi v nekaterih pokojnikovih napevih. Riharja je rajnik visoko cenil ter se z veseljem spominjal časa, ko je pod njegovim vodstvom pel v ljubljanski stolnici.

Izgled pravega kristijana je bil rajnik zlasti v boleznih. Celih 16 mesecev je bil skoraj neprestano v postelji, a prenašal je vse obilne bolečine mirno in potrpežljivo. Tolažili so ga, da si bo zaslužil zlato krcno v nebesih, a odgovarjal je: „Da bi si zaslužil vsaj železno, zadovoljen bi bil.“ Pač spodbudno je bilo poslušati moža-učitelja, ki je poln zaupanja go-

inteligenca ga proglasi za svojega kandidata. Mislili so mestni očetje, da bode Višnikar tako lahko zmagal, kakor pred leti njegov gospod, sedaj dvorni svetnik Suklje. A letos so zadeli na odločen odpor. Organizovala se je katol. ljudska stranka in organizacija je napredovala skorej že tako daleč, da bi bil dobil Višnikar le še polovico glasov. To je jezilo mestne očetje; zakaj sramotno bi bilo, ako bi v Črnomlju ne zmagal Višnikar, ko so ga vendar oni povabili in proglasili kandidatom. Zato so ugibali, kako bi nas pridobili. V seji stavijo razne nasvete, toda vsi so bili premalo „kroftni“. Nazadnje se oglasi najpametnejši odbornik in pravi to-le: Plačajmo vsakemu en golaž in vrček piva in vse bomo dobili“. Vsi so mu klicali „dobro“ in tako jih je ta rešil iz zadrege. V ponedeljek pred volitvijo so kuhali v gostilni v gradu golaž za 80 oseb, kakor je Lužarca rekla. Veliko se jih je vdeležilo, zakaj marsikdo rad proda svoje prepričanje, vero in narodnost za pijačo in mastno pečenko. Seveda je moral vsak dva golaža pojesti, da ni imela Lužarca škode. Seveda se Lužarju ni posrečilo nas dobiti, zakaj mi se ne prodajamo za golaž. Kaj ne to vam je bila seja! Pa ker sem ravno pri Lužarju (Lacknerju) naj Vam potožim, da je on prvi mestni svetovalec in sedaj za 14 dni župan, ker se je prejšnji župan Schweiger radi boleznih takoj po volitvi odpovedal. Kaj čuda, če bi nam skovala liberalno-nemčurska

garda kočevarja, nemca, Lacknerja za župana. Seveda kar je odločnih narodnjakov, temu že naprej oporekamo, da se kaj tacega ne zgodi. Pa mogoče je, zakaj svet se meša.

Kako so liberalno-nemčurski učitelji in drugi gorki duhovnom, povzamete iz sledečega. G. Šetina, ki se je zatekel pod novo polimano „narodno marelo“, pod katero je najbolj varen pred „katoliško ploho“ tisti, ki je skupaj zganjal črnomeljske gosi in race in jih vodil na voliše in ki gotovo upa dobiti od „kramarskega“ politika Višnikarja, ali bolje od njegovega gospoda na Dunaju kako „medaljo“ za svojo agitacijo, ta g. Šetina je nagovarjal nekega našega odločnega volilca s svojimi medenimi besedami za Višnikarja. A volilec mu dobro odgovori: „Mi moramo držati zmirom z duhovni, in meni se le čudno zdi, zakaj Vi ne delate skupaj s kapelani, ker skupaj poučujete v šoli otroke, zakaj starši, učitelji in duhovni bi morali vedno skupno delovati“. Na to pa izgovori ta liberalni motogotec Šetina te-le važne besede: „Kaj pa imamo od duhovnov?“ Te besede si bomo zapomnili za vedno, utegne nam morda še dobro služiti. In neki drugi Višnikarec je rekel svojim drugovom, ko smo bili pri volilnem prostoru in je domač kapelan šel za nekoliko iz sobe: „Glej ga vraga“. No morda bode še kdaj potreboval kakega črnega vraga. Zopet drugi Višnikarec, ki je povsod v mestu znan kot brez-

voril: „Jedini moji zdravniki so še Jezus, Marija in sv. Jožef; če me ti ne bodo ozdravili, me nihče ne bo ozdravil!“

Pretresljiv prizor pa je bil vselej, ko je bil v boleznih večkrat previden; z otročjim veseljem je pričakoval sv. obhajila in vselej po sv. obhajilu ihtel kakor otrok. Sploh se sme reči, da je bila vsa dolga bolezen tako rekoč služba božja, s katero se je pripravljala na smrt. Najljubši so mu bili v boleznih pogovori o cerkvenem petju. Bil je že bolj proti koncu življenja, a še je jedenkrat, govoreč o lepih napevih Riharjevih, zapel z milim glasom gotovo svojo zadnjo pesem: „Ovetice vé, ki noč in dan cvetete!“ Zapel je to pesem s čutom, kakor more svete pesmi peti le človek, ki je poln verskega duha.

Sploh pa je pokazal svoje krščansko in bogoljubno srce najbolj v pismu, katero je spisal v boleznih in katero so dobili po njegovi smrti med njegovimi papirji. Ondi je zapisal besede: „Poslovim se od prelube mi cerkve, katera mi je bila svet kraj, v kateri sem s tolikim veseljem delal za čast božjo do 20. prosinca 1886 s cerkveno službo kot organist in mi je bila zavetje v dušnih in telesnih potrebah O Marija, prosi za-me! Ne zavrzi nezvestega služabnika, ki je vedno Tvoje pomoči prosil, Tebe častil, Tebi se izročeval!“

Vesten, natančen, delaven učitelj in veren otrok svete cerkve, to dvojno je torej strinjal pokojnik v vsem svojem življenju, svest si svojega imenitnega poklica in dolžnosti kot vzgojitelj krščanske mladine. Ljudstvo ga je poznalo kot izvrstnega moža, spoštovalo ga in ljubilo, in to spoštovanje in ljubezen je pokazalo tudi dne 1. marca, v dan pogreba. Ob silno neugodnem vremenu ga je namreč spremljala velika množica ljudi na zadnji poti, na poti v tihi grob. Bog daj plačilo dobremu pokojniku, sveti mu večna luč!

M. R.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. marca.

(Shod volilcev.*) Iz Sent Jerneja se nam poroča: Dne 25. februarja vršil se je pri nas shod volilcev. Naš vrli poslanec g. Viljem Pfeifer je govoril o preosnovi davka. Odkril je napake pri cenitvi zemljišč v prejšnjih letih, zaradi katerih se je našim kmetovalcem krivica godila. Omenil je, da je tudi glede pašnikov v novem katastru okroglih 100.000 oralov manj, ker so vpisani kot gojzd, na katerih se pasti ne sme. S tem je živinoreja prikrašana. Pašnike je mogoče nazaj dobiti. Njih posestniki naj to zahtevajo v tekočem letu v zmislu § 13. načrta zakona o zemlj. davč. katastru, kate-rega je vlada predložila drž. zboru. Od tega predmeta preide g. poslanec na razpravo o preosnovi direk. davkov. Rekel je: Vsled mnogih pritožb, da bogatini, milijonarji malo ali celo nič davka ne plačujejo, in vsled pritožb obrtnikov, da obrtni davek

*) Zakasnelo.

verec, je rekel nekemu našemu volilcu, ker se mu je zbog velikega snega pristava razrušila: „No, kaj si sedaj na boljšem, ker si volil Zupana, zdaj naj ti pa pomagajo duhovni in naj postavijo tvojo pristavo“. Seveda naš volilec mu na take podle besede ni nič odgovoril. Tako se tedaj dela proti duhovnom. Pa to nas nič ne straši, zakaj imamo dosti odločnih, vernih mož, ki nočejo trobiti v liberalni nemčurski rog. Tako je nek Višnikarec žugal našemu volilecu: „Ti moraš voliti Višnikarja, zakaj saj veš da si mi dolžen 300 gld.“ Volilec mu pravi „tako ti jih plačam, potem pa hajd z Bogom“. Čast takim možem. In tako bi Vam lahko še povedal, morda nanese še kedaj prilika, marsikaj zanimivega iz Crnomlja, pa za danes zadosti. Možje Crnomeljski, držite se, bodite vedno v zvezi z duhovni, če sedaj ni bila zmaga naša, bode pa v drugo. Ne vdajmo se; mi vstajamo in liberalno-nemčurske garde je strah. Borimo se vedno za vero in narod. Zmaga bo naša, zakaj na naši strani je Bog, in če je Bog z nami, kdor zoper nas. — Pred nekaj dnevi nabili so na Lužarjevo gostilno lepak v raznih bojah, na katerem je brati, da se Višnikar zahvalja svojim volilcem, ki so pivo in vino pili, pa spomni se tudi nas, seveda zaničljivo, ki pravi: Pa Bog živi tudi tiste, ki so ob volitvi vodo pili. Tako se smeši naša stranka. Pita jo nas tudi z imeni kakor „katoliška stranka“, „sveti možje“; seveda nas s tem nehoti pohvalijo. Lagati, smešiti je lahko; pa Bog jim daj pamet!

ni pravično razdeljen, je vlada predložila drž. zboru načrt zakona, s katerim se imajo premeriti (preosnovati) davki neposredni in vpeljati novi osebni davek; vlada namerava s tem nekoliko olajšati male davkoplačevalce. davčno breme bolj enakomerno razdeliti in tiste bolj pritegniti, ki so dosedaj razmerno malo ali celo nič davka plačevali. Taki so milijonarji na Dunaju in v drugih velikih mestih, ki niti beliča davka ne plačajo. Če, in kako se bo ta namen dosegel, odvisno je od izpeljave zakona. Razpravlja nameravane olajšave pri zemlj., hišnem, obrtnem davku, pojasnuje, kdo boje podvržen novemu osebnemu dohodninskemu davku, in kako se bode odmeril ta davek od čistega dohodka po odbitih stroških n. pr. za obdelovanje, za davke, asekuranco i. t. d. Obeta g. poslanec, da se bo vestno posvetovanje tega prevažnega zakona v državnem zboru udeleževal, ter da bo na to delal, da se ojstrine, kar se jih nabaja v novem načrtu odpravi ali pa vsaj olajšajo. „V tem zmislu, tako je končal svoj govor, bodem vedno sodeloval pri tej važni postavi, in če se mi ne posreči doseči potrebne olajšave, imam vsaj mirno vest, da sem storil svojo poslaniško dolžnost“. Volilci so pazno poslušali, ter so večkrat glasno pokazali, da se z njim popolnoma vjemajo. Iz celega govora je odsevala ljubezen do kmetijskega stanu in skrb za njegovo blagostanje. Takih poslancev potrebujemo. Hvaležni smo g. poslancu za njegovo poročilo. Obžalujemo, da ni bila udeležba tako obilna, kakor smo pričakovali. Temu je bil kriv semenj v bližnji Bučki. Gospodu poslancu se je izrekla zahvala v imenu volilcev. —a—

(Drugi koneert „Glasbene Matice.“) Zanimiva točka družega koncerta bodeta dva Brahmsova troglasna ženska zbora s spremljevanjem dveh rogov in harpe: „Glasovi s strun polno doné“ in „Vrtinar“. Brahms je jeden najduhovitejših kontrapunktistov, strog glasbeni logik in dovršen glasbeni oblikovalec. Prvi izmed imenovanih dveh zborov je zanimiv tudi zbog tega, ker je zložen v starogrškem tonovem načinu, kar dela na moderno uho eksotično čudovit vtis. Zenski zbor nastopi, broječ 70 pevk! — Tudi moški zbor nastopi samostojno v Bendlovem „Tamborju“ s spremljevanjem klavirja. Ta živahni zbor se bode v okviru resnih skladb koncerta izvestno odlikoval kaj dobrodejno, zlasti ko se lep vesel zbor itak čuje le malokdaj. Vojaki gredo v boj iz mesta, tambor ropota na boben, „da krajša jim je cesta“. Bobnanje in vojaško korakanje se v skladbi slikovito izraža. Toda ubogi tambor je le na videz naveselejši med vojaki; srce mu krvavi ob spominu na to, ker je moral zapustiti dom . . .

(Posojilnica.) Iz St. Jerneja: Dne 3. marca je bil zvoljen stalni odbor šent-jernejke posojilnice. Načelnikom je izvoljen pred. g. župnik, Ant. Fetiš-Frankheim, namestnikom g. Jože Poljanec, župan; odborniki so gg. Martin Zajec, trgovec, Janez Frančič, Fr. Fabijan, Anton Barborič, Jože Tavčar, Ignacij Bučar, posestniki, in Franc Novoselec, trgovec. Pregledovalec računov g. Aleks. Hudovernik, notar, in g. Karol Trešt, učitelj, njegov namestnik.

(Z Dobráve pri Kropi) se nam poroča: Poverjeniki družbe sv. Mohorja so te dni končali svoje domoljubno delovanje in mnoge slovenskih tisočakov bo romalo v „nemški“ Celovec, gotovo v ne malo jezo naših nasprotnikov. Upajmo, da se bo število udov te prekornostne družbe letos zopet pomnožilo. Vsaj jaz imam to upanje, če Slovencem širom po svetu naznamim v tem oziru veliko vnemo in gorečnost naših Dobravcev. Naša župnija ima po zadnjem štetju 753 duš, a udov šteje letos 117, dočim jih je imela l. 1889, ko je pisec teh vrstic prevzel poverjenišvo, borih 17 udov — torej v šestih letih 100 (beri sto) več. V tej primeri smem imenovati število naših udov zares ogromno in Dobrava se bo v tem oziru svetila med najprvimi na vsem Slovenskem. Nikjer se trud in priporočevanje ne poplača tako obilno, kot ravno tu — samo znati je treba. Prav zato sem ponosen na časten priimek: specialist — nabiratelj udov.

(S Štajarskega) se nam poroča: Zn ževalna licitacija za stavbo nove petrazredne šole pri Sv. Lenartu v Slovenskih Goricah vršila se je v četrtem razredu tukajšnje ljudske šole dne 4. marca t. l. K licitaciji so prišli trije zidarski podjetniki iz Maribora in eden iz Gradea. Vse delo, ki mora biti zgotovljeno do 1. julija l. 1896, je prevzel graški mojster J. žef Michel, ki je po odstopku 9¼% prevzel vse delo za 27 524 gld. 10 kr. Solo, v koju zabajajo skoraj izključno sami Slovenci, zidal nam bode tedaj Neme iz Gradea, kjer so nas nikakor nam pravični Nemei

še pred kratkim hoteli potisniti pod klop. Čujemo, da se bodo v naši bližini morala kmalu postaviti še nekatera dragocena šolska poslopja; tem dragim nam sosedom želimo, da bi se jim zglasil vsaj kak slovenski zidarski podjetnik, kojemu bi z mirno vestjo kot svojemu pristašu zamogli izročiti svoje važno delo!

(V Radovljici) bode 10. sušca ob 4 uri popoldne v restavracijskem salonu Klinarjeve gostilne se vršil osnovni zbor za ustanovitev podružnice „Slovenskega planinskega društva za radovljiški okraj“. Važnega pomena za radovljiški okraj bode „Slovenskega društva“ podružnica. Njena naloga bode skrbeti za to, da vedno bolj zaslové divni naši kraji radi svoje naravne krasote ne samo v vsej mili nam Sloveniji, nego po širnem svetu.

(Iz Prage), 3. marca. Snuje se tu društvo „Národní podnik obchodní a průmyslový“ (narodno trgovinsko in obrtnijsko podjetje), ki ima namen ustanoviti razne tovarne, da bi ljudje imeli delo, in da se lažje prodajo domači izdelki. Obstoječi odbor vabi k pristopu z deset-goldinarскими deleži. Ako pomislimo, za kako ceno mora kmet prodajati svoje pridelke, za kakšno plačilo mora delavec mnogim brezvestnim tovarnarjem delati, je pač društvo koristno in velikega pomena, zato naj se dobro razširja in vspeva. — Intendantom narodnega gledišča je postal gospod Henrik Šolc, nekdanji primator praški, zaslužna oseba kot pisatelj in poslanec. Člani gledišča so mu priredili primerno slavnost. — Zopet nekaj žalostnega iz volilnega okraja poslanca Rašina. V Pardubicah so vjeli na kolodvoru nekega Procházko, ki je kupoval otroke za Rutterja iz Neumünstra. Uboge otroke so spreminjali v liliputance. Za vsacega so plačevali starišem prva tri leta po 200 gld., druga tri leta po 300 gld., agent je pa prejel 50 gld. Zoper sužnost v afriških deželah se toliko piše in dela, v kulturnih krajih se pa še huje izvršuje. Dober vzgled daje vsem sličnim kupcem poslanec Rašin, ki je prodajal liliputanke za Turško.

(Promet na železnicah.) Vsled vednega sneženja je promet na progi Nabrežina - Ljubljana in St. Peter-Reka popolno ustavljen. Pisma se razpošiljajo po progi Videm-Ponteba. — Promet na dolenski železnici je od včeraj zvečer zopet odprt.

(Semenj preložen.) Deželna vlada je občini Črmošnjice dovolila, da se semenj, dolčen na 12. t. m., zaradi semnja v Crnomlju istega dne preloži na drugi dan, t. j. na 13. marca.

(Umrli) je včeraj v Kamniku trgovec g. Edm. Zangger v 56. letu svoje dōbe. — V Monakovem je pa preminul g. Avgust Pretnar, predsednik ondornemu avstro-ogrskega pomožnemu društvu, zavarovalniški ravnatelj in vitez Fran Josipovega reda, v 48. letu svoje dōbe. Pokojnik je bil rodом Ljubljane in l. 1864 najodličnejši abiturijent ljubljanske gimnazije; na to se je šolal na dunaj-kem vseučilišču. Njega oče bil je lekarnar in je prodal pozneje lekarno Biršicu (sedaj Trnkóczy); in v nedeljo se je preselil v večnost na Dunaju umirovljeni polkovnik g. dr. Nikolaj pl. Lavrič. — N. v. m. p.!

(Iz Brna.) 4. sušca. V Olomucu se veselijo na prihod češkega potovalca St. Vraza. Vraz se je mudil devet let v Afriki, potem se pa podal v južno Ameriko v republiko Venezuelsko. Čez tri leta je potoval skozi pokrajine Orinoka, kjer je prestal mnogo nevarnosti in doživel mnogo žalosti. Drugovi so ga zapustili, iskati je moral za spremljevalce Indijance. Predlanskim je sklenil prestopiti Ande, kar se mu je posrečilo na sv. Katarine dan. Njegova predavanja so zelo zanimiva. — Upniki sladkornice v Chropinu bi si radi pomagali iz zadrege s pomočjo kmečkih žepov. Zato pravijo, da potrebuje tovarna 800.000 gld., da bo mogla naprej delati. To je popolnoma neresnično. Vsega dolga je 5.041.892 gld., ako se odračuna vrednost poslopij, strojev in posestev, najdemo primanjkljaj 2.504.892 gld. Seveda je to velika zguba za upnike, ki so si hoteli pomagati s tem, da so dovolili delničarjem šesttedenski rok. Chropinsko sladkornico je sezidal v prvi vrsti pokojni kardinal Fürstenberg. Ker je bil pa dostojanstvenik v pravem pomenu besede kavalir in bi se torej ne bilo uradnikom in delničarjem tako dobro godilo, so ga skratka izbasnili. Potem se je pričelo gospodarstvo, ki je prigospodarilo tolik dolg, in zdaj — kmet pomagaj z nizko ceno pri pesi! Le vse na kmeta!

(Darovi.) Mesto venca predragemu prijatelju Josipu Pavčiču, nadučitelju v Vel. Laščah, darovala sta za slovensko šolo v Velikoveu č. gosp. Matija

Prijatelj, župnik v Strugah, 10 kron, in gosp. M. Petrič, učitelj v Strugah, 6 kron. Bog povrni stotero!

(Tedenski izkaz) o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 24. febr. do 2. marca. Stevilo novorojencev 27, mrtvorojencev 3, vmrlih 17, za vratice (davico) 1, za jetiko 3, za vnetjem so pilnih organov 3, za želodčnim katarom 1, vsled starostne oslabelosti 4, za različnimi boleznimi 5, med njimi je tujcev 7, iz zavodov 10.

Društva.

(Pevsko društvo „Ljubljana.“) Izvanredni občni zbor prej omenjenega društva vršil se bo v nedeljo, dne 10. t. m. ob 1½ uri popoldne v društvenih prostorih na Starem trgu šte. 13, I. nadstropje.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju) jelo je ravnokar šesto svoje poročilo razpošiljati svojim udom, drugim rodoljubom z uljudno prošnjo, da naj bi se blagovolili tega društva spominjati bivši „Slovenijani“. V poročilu se posebno omenja slovenske požrtvovalnosti. Hvaležno se odbor tega društva spominja izrednih podpornikov in novih ustanovnikov: Gosp. dr. Gregorija Kreka, vseučiliškega profesorja in akademika v Gradcu, gospe Marije Murnikove in gospoda Jož. Bernarda v Ljubljani. Prvi je društvu pristopil kot ustanovnik s 50 gld. Gospa Marija Murnikova je društvu volila 50 gld. in slednji Jož. Bernard pa 100 gld. Izmed starih ustanovnikov so društvu poklonili zopet znatna svote: Prezvizišeni knezonadškof Alojzij M. Zorn v Gorici, premil. knez in škof Mih. Napotnik v Mariboru, g. dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru. — Velike podpore so društvu podelili: Deželni zbor kranjski, družba sv. Cirila in Metoda državni poslanci na Dunaju, slavna posojilnica v Mariboru itd., dalje g. A. Jurca, trgovec na Ptuj. Kranjski deželni poslanci so poslali mesto venca pokojnemu društvu poverjeniku Juriju Kraigherju 20 gld., g. profesor Josip Stritar je daroval 20 iztisov knjižice „Etwas von Peter Ensam“, gosp. Vekoslav Vavpotič na Dunaju celi prvi natis „Sedem četverosplov“, J. Kogej neko nagrado. — Mnogo podpor so društvu nabrali marljivi poverjeniki gg. France Dolenc, trgovec v Mariboru, vitez A. Globočnik, vladni svetnik in državni poslanec, jur. Jak. Kogej, g. Jožef Kovač, c. kr. okr. sodnik v Bistrici, g. Peter Kraigher, trgovec v Postojni, g. Janez Munda, c. kr. okrajni živinozdravnik v Brezicah, g. Ivan Murnik, ces. svetovalec v Ljubljani, g. dr. Fr. Stor, odvetnik v Ljubljani, g. Tone Flis, knjigovodja na Vrhniki, in tudi g. dr. G. Zmave in vseučilišnika Fr. Mohič in Aleks. Sese. Časniki „Slovenski Narod“, „Slovenec“, „Domovina“, „Edinost“, „Mir“, „Slov. Svet“, „Südost. Post.“ in „Lai-bacher Zeitung“ pa tudi „Ljubljanski Zvon“ so radi objavljali novice o tem društvu. Predsedniki in zastopniki akademičnega društva „Slovenije“, gospodje: Gruntar, Poljanec, Sese in Zilih so društvu na razne načine koristili. — Nemila smrt je društvu vzela: Veliko dobrotnico gospo Marijo Murnikovo, msgr. Fr. Kosarja, stolnega prošta v Mariboru, gos-poda Jurija Kraigherja v Postojni in msgr. Lovro Rutarja na Sv. Gori pri Gorici. — Vseh dohodkov leta 1894 je bilo 1565 gld., od teh pripada osnovni glavnici 227 gld. 40 kr. Vsa glavnica znaša sedaj 4472 gld. 38 kr. Društvo je lani med 48 velikošolcev v 289 slučajih 1479 gld. 50 kr. razdelilo, in sicer v gotovini 858 gld. 5 kr., za 89 obednice (à 25 kr.) pa 671 gld. 75 kr. Med podpiranci je bilo: 21 juristov, 11 filozofov, 6 tehnikov, 5 veterinarcev, 4 akademični kiparji in slikarji in 1 agronom. Darove za to važno in prepotrebno društvo sprejema vč. g. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dverni kapelan itd., Dunaj, I. Avgustinerstrasse 7.

Telegrami.

Dunaj, 5. marca. (Državni zbor.) Poročevalec dr. Beer govori splošno o davkarski preosnovi. — Poslanec dr. Kaizl govori proti davčni preosnovi v tej obliki, ker to spada v avtonomni delokrog posameznih dežel, ker bi bile bogate dežele prikrajšane pri deležih namenjenih posameznim kronovinam in ker bo vsa ta preosnova le v dobiček veleposestnikov in bogatinov. — Dr. Fux obžaluje, da se hoče po teh predlogih posebno hranilnicam naložiti neopravičeno breme. Poslanec Luzato v imenu tržaških poslancev se izjavlja proti tej preosnovi, ker bi Trst, ki že tako propada, bil s tem še huje zadet. — Poslanec Kaiser je za predloge vendar navaja mnoge pomanjkljivosti, ki naj bi se iz predloge odstranile.

Dunaj, 5. marca. Bolgarski minister predsednik Stojlov prišel je danes na Dunaj, kjer se bo mudil 14 dnij.

Dunaj, 5. marca. Pri današnjem zrebanju 3 odstotkov Bodenkreditlose — srečk od l. 1889 dobil je glavni dobiček 50.000 gl. serija 4578 št. 27; 2000 gl. serija 7483 št. 45.

Dunaj, 5. marca. V današnji seji mestnega zbora je prebral župan Gröbl pismo višjega dvornega mojstra nadv. Friderika in namestnika Killmannsegga, tičeče se volil nadv. Albrehta za dunajsko mesto in za do-zidanje otroške bolnišnice v Gradcu. Mestni zbor je stoji poslušal to poročilo.

Dunaj, 5. marca. Poljski klub je napravil danes v čast ministroma Javorskemu in Madejskemu banket. Načelnik je vneto poudarjal zasluge obeh in potrebo in korist koalicije in jima napil. Ministra sta se zahvalila in dejala, da jima zaupanje poljskega kluba in soglasje ž njim olajšuje težavno službo. Izrazila sta upanje, da bo odkritosrčnost in mejsebojno zaupanje še nadalje trajalo in sta napila poljskemu klubu in njegovemu načelniku Zaleskemu.

Dunaj, 6. marca. Odsek za volilno preosnovo je z vsemi proti 6 glasovom odklonil predlog dr. Brzorada, da naj bi ne bile razprave pododseka za ude odsekov zaupne.

Ajaccio, 5. marca. Cesarica Elizabeta je danes bila na sprehodu skozi mesto. Najbrže da ostane dalje časa tukaj.

Trst, 5. marca. Lloydov parnik „Aurora“ je včeraj odplul v Carigrad, „Amphitrite“ danes iz Aleksandrije v Trst, „Castore“ iz Bahire v Santos; „Maria Theresia“ je danes priplula iz Cobe v Bombay, „Pandora“ včeraj iz Santos v Rio de Janeiro.

Berolin, 5. marca. Drž. zbor nadaljuje posvetovanje o vojnem proračunu. Bebel opisuje več slučajev, ko so vojake trpinčili. Zahteva, naj se brž preosnuje vojaški sodni red. Vojni minister Bronsart izjavlja, da ne more o novem načrtu vojnega sodnega reda dati nobenih pojasnil, dokler ga ne sklene državno ministerstvo. Bebel pravi, da minister prerad verjame in ne vé, da časniki lažejo. Proračun vojnega ministerstva se je vsprejel. Jutri se obravnava proračun pravosodnega ministerstva.

Berolin, 5. marca. Nadvojvoda Franc Ferdinand Este je imenovan za imeljitelja ulanskega polka št. 10, nadvojvoda Evgen v isti lastnosti pri kurasirskem polku št. 3.

Pariz, 5. marca. Zbornica se je začela posvetovati o vojnem proračunu. Poročevalec Jules Roche je govoril o vojnih silah raznih držav in je primerjal v tem vzlasti Nemčijo in Francosko. Dejal je, da bi morala imeti Francoska 842.000 mož pod svojo zastavo, pa jih ima le 406.000. Zahteval je, naj bi se organizacija vojakov ravno tako uvedla, kakor v Nemčiji. Če se prihrani nekaj milijonov, to lahko rodi poraz. — Cavaignac očita govorniku, da pretirava. Prihodnja seja v četrtek.

San Remo, 5. marca. Pogreb velikega kneza Aleksija se bo z velikimi slovesnostmi izvršil. Vdeležilo se ga bo mnogo vojaštva menda pride tudi princ Waleški iz Canner.

Spominjajte se

„katoliškega sklada“

ob raznih prilikah!

Poslano.

Davidov

konjak-sladni izvleček

Priporočen od medicinskih (621) velmož (30-14)

olajšuje kašelj, razkrajja sliz, ojačuje; nepogrešljiv za prebolele.

Dobiva se v vseh boljših (623) lekarnah. (15-13)

Glavna zaloga pri lekarnarju

Jos. Mayerju v Ljubljani.

Tak-le je izvirni zavoj pristne

Kathreiner-jeve kave.

½ kile 25 kr.
je povsod na prodaj

toda

Pozor!

Varujte se ponarejenega blaga,

ki ga nekateri iz sebičnih namenov ponujajo ali odprto, ali pa dobro = ponarejenih podobnih zavojčkah. =

Umrli so:

4. marca. Matija Potočnik, postrežbek, 71 let, Knaflove ulice 4, vsled raka.

5. marca. Janez Singer, agentov sin, 3½ leta, Stari trg št. 13, davica.

V bolnišnici:

4. marca. Martin Fink, gostač, 54 let, plučni edem.

Tržne cene v Ljubljani

dne 6. marca.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	6	Surovo maslo,	90
Ječmen,	6 30	Jajce, jedno	4
Oves,	6 20	Mleko, liter	10
Ajda,	6 75	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	7 50	Telečje	70
Koruza,	7	Svinjsko	70
Krompir,	3 20	Kostrunovo	44
Leča, hktl.	15	Piščanec	55
Grah,	10	Golob	18
Fižol,	11	Seno, 100 kgr.	2 23
Maslo, kgr.	1	Slama, 100	2 14
Mast,	66	Drva trda, 4 kub.m.	9
Špeh svež,	56	„ mehka, 4 „	7

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	729.5	-4.2	sl. vzh.	sneg	7.3
5. u. pop.	729.8	-2.0	zm. svzh.	„	sneg
9. u. sveč.	728.8	-4.1	zm. vzh.	„	

Srednja temperatura -3.4°, za 5-7° pod normalom.

158 1

Odbor konservativnega obrtnega društva javlja društvenikom tužno vest, da je umrl po kratkem bolehanju zvest sočlan, gospod

Valentin Plehan

hišni posestnik, svečar itd.

v torek dne 5. marca, previden s sv. zakramenti za umiraje, v 67. letu starosti.

Pogreb, katerega naj se blagovolé udeležiti cen. društveniki, bode v četrtek, dne 7. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše na Sv. Petra cesti št. 63 na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maša zadušnica po rajnem pokojniku b'ala se bode v soboto zjutraj ob 7. uri v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 5. marca 1895.

Eksekutivne dražbe.

Janeza Selana iz Ostroga zemljišče (235 gld.) dne 8. marca v Kostanjevici.

Stef. Mahnič iz Št. Mihela zemljišče (491 gld.) dne 24. aprila in 25. maja.

Matije Stalzerja iz Mašlja zemljišče (500 gld.) dne 22. marca v Ormožju.

Val. Prijatelj od Sv. Križa posestvo (konkura) dne 15. marca v Litiji.

Marka Škofa iz Rozalnice zemljišče (1660 gld.) dne 15. marca v Metliki.

Neže Gnezda iz Sp. Kanomlje vknjižene terjatve (350 gld.) dne 16. in 30. marca v Idriji.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

157 1

Marija Plehan rojena Grile naznanja v svojem in v imenu svojih
otrok Ivana Terezije in Viktorja kakor tudi v imenu sorodnikov vsem
prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo, našega
iskreno ljubljenega soproga, oziroma očeta, brata, zeta, svaka in strijca, gospoda

Valentina Plehan-a,
hišnega posestnika, svečarja itd.

danes ob 1/3. uri popoldne po kratki in mučni bolezni, previdnega s sv. zakra-
mentu za umirajočce, v 67. letu svoje starosti k sebi v boljše življenje poklicati.

Zemeljski ostanki dragega rankega bodo v četrtek dné 7. t. m. ob 4. uri
popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 63, na pokopališče k sv. Krištofu
prenešeni in tamkaj pokopani.

Sv. maše z dušnice se bodo brale v mnogih cerkvah.
Draga rankega priporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem
v pobožno molitev in prijazni spomin.

V Ljubljani, dné 5. marca 1895.

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne
gospé prestolonaslednice - vdove

nadvojvodinje Štefanije.

Kapljice za zobe

odlikovane

lekarni Piccoli, pri angelju

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Kapljice kanjene na pavolo in dejane v votel zob takoj
olajšajo bolečine. 22 588 50-17

Stekleničica 20 kr.

Štacuna

v Krakovski ulici št. 27

se dá v najem s 1. majem 1895.

Pojasnili in pogoji zvedó se pri „Vzajemno-podpornem
društvu“, Kongresni trg št. 17. 146 3-2

Išče se nemškega in slovenskega jezika v besedi in
in pismu popolno vešč 151 3-2

knjigovodja.

Pismene ponudbe trdki Moises in Neuwirth,
trgovina z deželnimi pridelki in komisijki zavod v Ljubljani.

Štev. 3492.

(156 3-1)

Prodajalnica v najem.

V četrtek, dné 14. t. m., dopoldne ob
10. uri oddala se bo pri podpisnem magistratu
jedna v poslopu meščanske bolnišnice
(kresije) v Ljubljani proti Šolskemu trgu
ležeča, sedaj kot mesnica rabljena

prodajalnica

za dobo od 1. maja 1895. l. naprej potom
očitne dražbe v najem.

Magistrat dež. stol. mesta Ljubljane,
dné 4. marca 1895.

Ravnokar je izšlo prav zanimivo
in poučljivo zgodovinsko delo

Moje ječe.

Ital. spisal

Silvio Pellico.

Poslovenil

J. Suzelj.

obsežajoče 15 in pol pôle = 248 strani
v mali 8°.

= Cena 35 kr. =

Dobiva se v „Katol. Bukvarni, pri
Ničmanu in v „Katoliški Tiskarni“ v
Ljubljani.

Gotov vspéh

provzročajo preizkušeni in jako priljubljeni

Kaiserjevi

kolobarčki iz poprove mete

(Pfeffermünz - Caramellen)

proti pomanjkanju slasti do jedli, proti pokvar-
jenemu in oslabelemu želođu. 595 12-8

V zavojčkih po 20 kr. se dobivajo pristni v lekarni
Mayerjevi „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

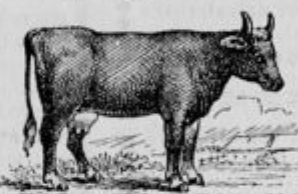
rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta

cvet, mnogo let po iz-
kušenih živinozdrav-
nikih in od praktič-
nih poljedelcev pri-
znan kot krepljen,
lajša otrpnelost
konjskih udov ter
služi v krepilo pred
in v restitucijo (očvr-
ščenje) po kakem
trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let
z najboljšim vspe-
hom večinoma po
hlevih, ako živinče
ne more jesti; zbol-
juje mleko.

Zametek z rabilnim
navodom vred velja

50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar

113 3

Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Priporočilna naznanila

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj.
naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Anton Presker

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 18

priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu

za izdelovanje vsakovrstne obleke

V zalogi ima tudi narejene obleke

za gospode in dečke. — Obleke od 7 gld.

50 kr. do 24 gld., površnike od 6 gld.

50 kr. do 22 gld. nepremočljive haveloke

od 7 gld., 50 kr. do 12 gld., haveloke iz

veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gld.

do 17 gld., mantile in plašče za gospe itd.

Naročila za izdelovanje oblek po meri

izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.

Za dobro blago se jamči.

**Stanarinske
knjižice**

za stranke

z uradno potrjenimi

določbami hišnega

reda v slovenskem in

nemškem jeziku, z

razpredelbo za vpla-

čevanje stanarine, vo-

dovodne in mesne

doklade, dobé se ko-

mad po 15 kr., 10

komadov vkup 1 gld. v

Katol. Tiskarni

v Ljubljani.

Karol Dostal

tapetnik

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31

se priporoča v najkulantnejše izvrševanje

vseh v svojo stroko spadajočih del, kakor

modrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.

Cene nizke.

Matija Horvat

čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32

priporoča se predst. duhovščini in slav. občinstvu

v naročanju raznovrstnega

obuvala

katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga

od najpriljubljenejših do najdražjih oblik.

Alojzij Zorman

trgovina z moko

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7

priporoča vsakovrstno moko po različni

ceni, otrobe, koruze in koruzno moko.

Prodaja na drobno in debelo ter zago-

tavlja uljudno postrežbo.

Valentin Šubie

podobar in pozlatař v Poljanah nad

Škofjo Loko

priporoča se pred. duhovščini in cerkvenim

predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih

podobarskih del

z zagotovilom poštenega in solidnega dela po možno

nizki ceni.

Dunajska borza.

Dné 6. marca.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 35 „
Avstrijska zlata renta 4%	125 „ 10 „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 „ 20 „
Ogerska zlata renta 4%	124 „ 20 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 „ 15 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1077 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	396 „ 65 „
London vista	123 „ 65 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 „ 42 1/2 „
20 mark	12 „ 08 „
20 frankov (napoleonondor)	9 „ 79 1/2 „
Italijanski bankovci	46 „ 50 „
C. kr. cekini	5 „ 80 „

Dné 4. marca.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	165 „ 50 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	197 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 40 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	152 „ 75 „
Dunavske vravnave srečke 5%	133 „ 25 „
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 „ 35 „
Posojilo goriškega mesta	111 „ 25 „
4% kranjsko deželno posojilo	— „ — „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 80 „
Priporočne obveznice državne železnice	227 „ 25 „
„ „ južne železnice 3%	174 „ 50 „
„ „ južne železnice 5%	131 „ — „
„ „ dolenskih železnice 4%	98 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	160 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ — „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 75 „
Salmove srečke, 40 gld.	71 „ — „
St. Genóis srečke, 40 gld.	73 „ 50 „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	51 „ 50 „
Ljubljanske srečke	25 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	178 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3430 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	547 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110 „ 25 „
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	8 „ — „
Montanska družba avstr. plan.	84 „ 80 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	166 „ — „
Papirnih rubljev 100	132 „ 50 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju

najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega

obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.

